

Nieuwe koers PvdA? Je hebt gezonde zelfkritiek en elkaar bevechten op de opiniEPagina's

NIEUWSBREAK Doet de PvdA er verstandig aan het roer (weer) om te gooien? Hoe ernstig is het gesteld met de Kunsten in de lage landen? En toont de deal tussen China en de VS aan dat het klimaat eindelijk eens serieus wordt genomen? Voedselwetenschapper en hoofd van de Universiteit Wageningen Louise Fresco bespreekt het nieuws van de dag in de Nieuwsbreak.

Door: Anna Van Den Breemer 13 november 2014, 16:10

PvdA gaat het over een andere boeg gooien. Het moet meer 'straat' en minder bestuurlijk. Juicht u deze strategie toe?

'Op zich een goed idee. Het gaat hier om de bekende kloof tussen politiek Den Haag en de straat. Je moet als politicus wel goed onthouden dat de individuele mening van de man op de straat iets heel anders is dan de algemene publieke opinie. Dat onderscheid moet je kunnen maken, zodat je je niet te veel laat leiden door de mening van de dag.'

PvdA'ers zijn verplicht een kwart van hun tijd buiten gemeentehuizen en het Kamergebouw door te brengen. Ze willen weer een actiepartij worden. Het lijkt alsof ze op de SP willen lijken.

'Als je het eng electoraal wilt uitleggen, ja. Ik denk dat het hoog tijd is dat politici, hoge ambtenaren en andere instellingen zich meer bezighouden met wat er op straat leeft. En dan bedoel ik niet het ad hoc reageren op misstanden. De vraagstukken worden steeds complexer - neem het klimaat - en het kost politici tijd om die te doorgronden. Zo blijft er minder tijd over voor luisteren. De onzekerheid groeit bij de burger en zo wordt de kloof groter.'

In het rapport staat dat de PvdA te veel bezig is met het aan de man brengen van beleid. Het klinkt altijd leuk en aardig: wees als politicus meer bezig met de inhoud en minder met hoe het overkomt. Maar ja, er zijn altijd weer verkiezingen...

'Als je als hoofddoel hebt om herkozen te worden, dan doe je de parlementaire democratie geweld aan. Je hebt als politicus een vertegenwoordigende functie, je

moet je bezighouden met hoe je de mensen vertegenwoordigt en niet met de volgende verkiezingen.'

Geen partij is zo introspectief als de PvdA, stond in de Volkskrant. Oud-politici geven ook vaak kritiek op de partij in de krant. Kan het niet ook heel schadelijk zijn, jezelf alsmaar bekritisieren?

'Zeker. Er is een verschil tussen gezonde zelfkritiek en een constante strijd voeren over het eigen beleid op de opiniepagina's van de landelijke kranten.'

De vuile was gewoon eens binnenhouden?

'In elk geval met een afgewogen beeld naar buiten treden.'

De klimaatdeal tussen China en de VS zal een enorme opsteker zijn in de aanloop naar de klimaatop in Parijs in 2015

Over op het klimaat. In de Volkskrant schrijft Marcel van Dam dat veel wetenschappers bang zijn voor spot van klimaatsceptici. 'Hoe is het mogelijk dat, op enkele uitzonderingen na, de Nederlandse academische wereld, eertijds een bolwerk van maatschappijkritiek, nu zwijgt als het graf als het gaat om een probleem dat alle andere problemen in de schaduw stelt?' Voelt u zich aangesproken?

'De academische wereld zwijgt toch helemaal niet? Men is goed vertegenwoordigd in internationale fora, de IPCC en andere partijen.'

Van Dam vindt dat er niet genoeg moord en brand wordt geschreeuwd, zo lijkt het.

'Je moet een onderscheid maken tussen wetenschap en wat de politiek er vervolgens mee doet. Mede door de economische crisis is klimaat minder hoog op de politieke agenda komen te staan. Sommige doelen zijn gehaald, puur doordat het economisch wat minder ging. Politici kunnen er minder makkelijk mee scoren. Kopenhagen was een treurige vertoning.

'De klimaatdeal tussen China en de VS zal een enorme opsteker zijn in de aanloop naar de klimaatop in Parijs in 2015. Niet dat de plannen nou zo enorm groots zijn, maar Peking heeft tot nu toe altijd geweigerd iets te ondernemen omdat het de economische ontwikkeling van het land zou remmen. De doelen uit het pact zijn voor

2030, heel behapbaar, de meeste van ons zullen dat nog meemaken. Ik denk dat het klimaat nu veel meer aandacht zal krijgen.'

De Chinezen hebben mooie plannen, maar gaan ze zich daar ook aan houden?

'De Chinese regering is heel pragmatisch, dus als ze zeggen dat ze het doen, dan doen ze het ook. Ze zien nu in dat de vervuiling een negatieve factor is in hun ontwikkeling. Daarnaast hebben technologische instellingen daar veel meer voor het zeggen dan hier, dat helpt.'

Er gebeurt al een hoop op heel veel fronten. Misschien is Van Dam gewoon niet zo goed op de hoogte. De kassen in het Westland verbruiken geen energie, maar produceren het en met behulp van huisvuil in Amsterdam wordt elektriciteit gegenereerd.'

Ondertussen vechten de twee klimaatkampen elkaar nog steeds de tent uit.

'Dat ligt ook aan de media. Jullie suggereren dat de waarheid in het midden ligt en dat beide kampen even belangrijk zijn. Dat is niet waar. De klimaatsceptici vormen een kleine minderheid.'

Iets anders. Restaurants moeten vermelden welke allergenen in hun gerechten zitten. Belachelijk, vinden restauranthouders.

'De consument wil steeds beter op de hoogte zijn wat er in het eten zit en dat is een positieve ontwikkeling. Als het klanten helpt, waarom niet? Een menukaart aanpassen is toch niet zo'n gedoe?'

Zijn we te ver doorgeslagen in al die allergieën? Er is een heuse anti-glutenhype. 2/3 procent heeft echt een allergie, maar 17 claimt het.

'We moeten allergieën niet overschatten. Gluten-intolerantie komt niet vaak voor, maar voor de groep die het heeft, is het heel ernstig. Dat steeds meer mensen denken zich beter te voelen door bepaalde dingen te eten, zoals quinoa, of juist niet, zoals gluten, heeft te maken met de medicalisering van de samenleving.'

Om af te sluiten: bij het in ontvangst nemen van de Erasmusprijs liet Frie Leysen zich kritisch uit over de staat van de kunsten in Nederland. Deelt u

haar zorgen?

'Laten we voorop stellen dat we in een bevoorrecht land leven met geweldige musea en veel ruimte voor het experiment. Er is heel veel mogelijk met overheidsgeld...'

Dus: niet zo zeiken over afnemende subsidies?

'Het geld en de vrijheid van een decennium geleden is er niet meer. Je kunt niet iedere kunstenaar in leven houden. Geef je subsidie aan mainstream kunstenaars of geef je een nieuwe generatie de kans? Dat is denk ik een reële vraag. De wisselwerking tussen kunst en samenleving is belangrijk. Ik kan me voorstellen dat kiezers niet enthousiast worden van gesubsidieerde kunstenaars die niet te begrijpen kunst maken als dat geld ook aan gezondheidszorg kan worden uitgegeven.'

Nog iets leuks om de dag mee af te sluiten?

'Ik kom net van een bijeenkomst met Bill Gates, Hij was te gast bij College Tour en studenten waaronder die van de Wageningen Universiteit (WUR) mochten vragen stellen. Hij is een man die echt gelooft dat je de wereld kunt veranderen met filantropie, dat onderzoekers en regeringen de handen ineen moeten slaan. Vandaag spreekt hij ook met Mark Rutte. Hij financiert onder meer onderzoek van de Nederlandse universiteit om malaria te bestrijden. Over twintig jaar is malaria uitgeroeid, dat is zijn doel.'

Dit is aflevering 402 van de dagelijkse 4 Uur Nieuwsbreak. In deze rubriek nemen we iedere dag met een interessant, bekend persoon het nieuws van de dag door.